

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Ямбакты авыл жирлеге Советы

КАРАР

23.11.2021 ел

№45

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Ямбакты муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Ямбакты муниципаль районы Уставы нигезендә, Спас муниципаль районы Ямбакты авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Күшымта итеп бирелә торган тубәндәгеләрне расларга:
  - 1.1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Ямбакты» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәгә муниципаль контроль турында нигезләмә (1 нче күшымта);
  - 1.2. төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге (№2 күшымта);
  - 1.3. төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп курсәткечләре һәм аның максатчан курсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив курсәткечләр (3 нче күшымта).
3. Әлеге каарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карап 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.
5. Әлеге каарның утәлешен тикшереп торуны үз-үзөмнө калдырам.

Ямбакты авыл жирлеге башлыгы

И.Ә.Гәләвәтдинов.

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы Ямбакты
Советының 23.11.2021 елның
45 номерлы каарына 1 нче
кушымта

Ямбакты муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында «Ямбакты» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып тора:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының 2021 елның 25 октябрендәге 42 номерлы каары (алга таба - Кагыйдә) белән расланган Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Ямбакты» муниципаль берәмлегенең (алга таба - Кагыйдәләр) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелүче хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләрен үтәү, Кагыйдәләр нигезендә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Ямбакты» муниципаль берәмлегенең Ямбакты муниципаль берәмлегендә территорияне төзекләндерүне оештыру; контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган каарларны үтәү.

Муниципаль контроль предметына гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленең (күзәтчелегенең), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә торган мәжбүри кагыйдәләр белән билгеләнгән таләпләр керми.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы "Ямбакты" муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлергә тиеш, шул исәптән эшчәнлек алып баручы, гамәл кылмау (гамәл кылмау) контрольлек итүче затларга карата куелган таләпләр үтәлергә тиеш.;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтуләренең эшчәнлеге нәтижәләре;

биналар, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләре, предметлар һәм башка объектлар, алар контрольдә тотыла торган затлар файдалана һәм төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу булдыру юлы белән башкарыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы подсистемалары);

дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән гамәлгә ашыру.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше

нигезендә (алға таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль Ямбакты (алға таба - Контроль орган) Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры тормышка ашыру Ямбакты_ йөклөнә.

1.6. Контроль органы исеменнән муниципаль контрольне тубәндәге вазыйфаи затлар гамәлгә ашырырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);

2) үз вазыйфаи бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль тәре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чараптар һәм контроль чараптар үткәрү (алға таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары исемлеге әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасында билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карап кабул итүгө вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары булып Контроль органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары (алға таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор тубәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргө;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чараптар үткәрергә һәм закон нигезендә һәм аларның билгеләнеше нигезендә бары тик хезмәт вазыйфаларын башкарғанда һәм тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контроль чараптарның бердәм реестрында контроль чараптар үткәрергә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараптарны үткәрергә һәм хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләрне қылышырга.;

4) контроль чараптар үткәргәндә дин тотучыларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык куренешен, аларны уздыруга комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке билгеләнешләрен бозмаска;

5) контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре булуга, контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил яисә Татарстан Республикасында эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил булуга (контроль органның контролльдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлеке таләп ителми торган контроль чарапардан тыш) һәм әлеге Нигезләмәнен 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 3.2 бүлекчәләрендә каралган очракларда контроль чараптар уздырганда каршылык күрсәтмәскә, консультация үткәрергә.

6) контрольлек итүче затларга, аларның контроль чараптарын уздырганда катнашучы вәкилләренә муниципаль контроль предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән, әгәр мондый килешу № 248-ФЗ Федераль законда каралган булса, прокуратура органныры тарафыннан контроль чараны үткәруне килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен тикшерү чарапары һәм контроль чарапар предметына караган контроль гамәлләр нәтиҗәләре белән таныштыру;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштыру;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча курелө торган чарапарны билгелөгөндө, күрсәтелгөн хокук бозуларның авырлыгы, аларның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөр өчен потенциаль куркынычы туры килүен исәпкө алырга, шулай ук контрольдө тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезез чикләүне, аларның мәлкәтенә хокуксыз зыян (зыян) китермәскө;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгөн тәртиптә шикаять белдергөндө үз гамәлләренең нигезле булуын расларга;

11) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгөн контроль чарапар үткәру һәм контроль гамәлләр кылу срокларын үтәргө:;

12) контрольдө тотылучы затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган яисә дәүләт органнары һәм жирле үзиidarә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскө.

1.7.2. Тикшеру чарасын үткәргөн вакытта Инспектор үз вәкаләтләре чикләрендө һәм үткәрелө торган контроль гамәлләр күләмендө хокуклы:

1) хезмәт таныклыгын күрсәткәндө һәм контроль чара үткәру турында контроль органы карапы белән билгеләнгөн вәкаләтләр нигезендө, федераль законнарда башкача каралмаган булса, житештеру объектларында булу (карау) тоткарлыксыз;

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгө кагылышлы барлық документлар, шул исәптән билгеләнгөн тәртиптә Дәүләт, хезмәт, коммерция яки закон тарафыннан саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышу;

3) контрольдө тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чарапар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бируге, шулай ук күчермә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргө;

4) техник документация, белешмәләренең электрон базасы, контрольдө тотыла торган затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендө танышырга;

5) контроль чарапарын уздырганда соратып алынган документларны һәм материалларны тапшырмау яисә аларны вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзергә, вазыйфаи затлардан һәм (яисә) контроль астындағы затның хезмәткәрләреннән сораштыру үткәру мөмкинлеге булмау, бинага керүне чикләү, контроль чарасын гамәлгә ашыру буенча башка чарапарга киртә кую;

6) контрольдө тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларның куркынычсызлыгын тәэммин итү һәм аларны булдырмау буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдө тотыла торган затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торғызу турында каарлар кабул итәргө;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендө инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мәрәҗәгать итәргә.

1.8 Төзекләндерү өлкәсендө муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргө карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар башкарған гамәлләр һәм кабул итеп торган каарлар турында контрольлек (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында күрсәтелгөн гамәлләр һәм каарлар турында мәгълүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торган инфраструктура аша контрольдө тотучы затларга житкерү юлы белән хәл итеп., шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

2. Зыян китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чарапар һәм контроль чарапар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтиҗәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне (зыянны) мониторинглау (жыю, эшкәрту, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) кертелергә мөмкин:¹

- шактый куркыныч;
- уртача куркыныч;
- уртача хәвеф-хәтәр;
- түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында контроль объектларын риск категорияләренә керту критерийлары әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын рискның бер категориясенә керту аның характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы Индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яки кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәҗәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге Совет каары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер риск категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектының куркынычының бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында мәгълүмат кергән көннән биш эш көне эчендә йә куркыныч критерийларын үзгәрту турында контроль объектының риск категориясен үзгәрту турында Каар кабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чарапар тәрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәгә профилактик чарапар тәрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;
- 3) кисәтүне игълан итү.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бири.

3.1.1. Контроль орган контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Спас

муниципаль районның рәсми сайтында (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>) түбәндәгә белешмәләрне урнаштыра:

- 1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукий актлар текстлары;
- 2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукий актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;
- 3) әлеге актларның мәжбүри таләпләргә ия структур берәмлекләрен курсәтеп, аларны бәяләү контроль предметы булып торган норматив хокукий актлар исемлеге, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганды кулланыла торган жаваплылык чаралары турындагы мәгълүмат гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;
- 4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рәхсәт итә торган форматта расланган тикшерү көгазыләре;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча житәкчелек;
- 6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү тәртибе;
- 7) хәвеф-хәтәр категориясен курсәтеп, контроль чараларның еллық планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлеге;
- 8) контроль орган тарафыннан (мондый чаралар уздырганда) планлы контроль чараларны үткәрү өчен зыян китерү куркынычын профилактикалау программысы һәм планын;
- 9) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алынырга мөмкин булган белешмәләрнең тулы исемлеге;
- 10) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуулары турында белешмәләр;
- 11) контрольдә тотыла торган затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;
- 12) контроль орган каарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;
- 13) контроль органдың хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре булган докладлар;
- 14) муниципаль контроль турында докладлар;
- 15) Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.1.2. Контроль орган әлеге мәгълүматларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

3.2. Консультация

3.2.1. Контрольләнүче затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижәләре буенча каарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган каарларына шикаять белдерү тәртибендә.

3.2.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләрене консультацияләр бирә:

- 1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;
- 2) Контроль органдың вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бер типтагы мөрәжәгатьләр (10 бер типтан артык мөрәжәгать) буенча язмача аңлатма

бирунең рәсми сайтында контроль астындағы затларның һәм аларның вәкилләренең урнаштырылуы юлы белән.

3.2.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүендә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сейләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.2.4. Контроль орган контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.2.5. Язма рәвештә консультация тикшерү органының вазыйфаи заты тарафыннан түбәндәге очрактарда башкарыла:

а) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү түрүнде язма запрос тәкъдим ителде;

б) вакытында консультацияләр бирү мөмкин түгел бирергә жавап куелган сорауларга;

в) куелган сорауларга жавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

3.2.6. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе түрүнде» 2006 елның 2 маендағы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язма жавап бирү түрүнде запрос жибәрергә хокуклы.

3.2.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләр исәбен алыш бара.

3.4. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау түрүнде кисәту.

3.4.1. К Контроль орган контрольлек итүче затка әзерләнгән мәжбүри таләпләрне бозу яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре түрүнде белешмәләр булган очракта, мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудыруы түрүнде расланган белешмәләр булмаганда, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин иту буенча чараптар күрергә тәкъдим итә.

3.4.2. Кисәту Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (кузәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре түрүнде» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

3.4.3. Контрольлек итүче зат кисәту алган көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контроль органга карата каршылык бирергә хокуклы.

3.4.4. Каршылыкта булырга тиеш:

1) каршы килә торган тикшерү органы атамасы;

2) юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы – шәхси эшмәкәр яки гражданин булганда), шулай ук элемтә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (булган очракта) һәм контрольлек итүче затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы (соңғысы-булган очракта);

3) кисәту датасы һәм номеры;

4) контрольдә тотылучы зат иғълан ителгән кисәтүләр нигезендә дәлилләр;

5) датасын алу кисәту контролириуемым зат;

6) шәхси язылу һәм датасын;

7) салым түләүченен – юридик затның, шәхси эшкуарның идентификация номеры;

8) паспортның яки шәхесне раслаучы башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны (гражданнар өчен).

3.4.5. Контроль органга каршылыклар контрольлек итүче зат тарафыннан көгазьдә почта жибәрүе яисә гади электрон имза яисә көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда, контроль органының электрон почта адресы яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысууллар белән жибәрелә.

3.4.6. Кирәк була калса, контрольдә тотыла торган зат тиешле документларны яисә

аларның танылган күчермәләрен каршы алырга куша.

3.4.6. Контроль орган аны алган көннөн алыш үнбиш⁵ эш көне эчендә кисәтүгә карата ризасызлық белдерә.

3.4.7. Жавап бирү нәтижәләре буенча Контроль орган түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендәге ризасызлыкны канәгатьләндерә;

2) баш тартуның сәбәпләрен курсәтеп, каршы килүне канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.4.8. Контроль орган, кисәтүгә каршы килгән көннөн соң биш⁵ эш көненнән дә соңга калмыйча, әлеге каршылыкны карау нәтижәләре турында контролъдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.4.9. Каршы килүнең кабат юнәлеше шул ук нигезләрдә рәхсәт ителми.

3.4.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чараптар һәм контроль чараптар уздыру өчен тиешле курсәткечләрдән файдалана.

4. Республикада үткәрелә торган контроль чараптар муниципаль контроль

4.1. Контроль чараптар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш тикшерү чараптарын үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү – контролълек итүче затлар белән бәйләнешсез, шулай ук профилактик чараптар үткәрү қысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшереп торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү түбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сәйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очрактарыннан тыш).

4.1.3. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чараптар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә::

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чараптар уздыру планына кертелгән контроль чарапларны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контролъдә тотыла торган затларга карата контроль чараптар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарың үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданың хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү қысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чараптар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда да, контроль органнарың эш планнарындағы биремнәрне дә кертеп, тикшереп

тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Контрольле затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чарапар түбәндәге контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

- карау;
- сораштыру;
- язма аңлатмалар алу;
- документларны теркәү;
- экспертиза.

4.1.5. Контрольле зат белән, шулай ук документар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен Контроль органың 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карапы кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәрүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Положение пунктының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны уздыру турында карап кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чарапар контроль чараны уздыру турында контроль орган карапында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чарапарын үткәрүгә экспертиларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чарапар үткәрүгә жәлеп ителә торган экспертилар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертиларны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольләнүче зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор «Контроль (кузәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы Россия Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган рәвештә контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыклangan хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Тикшерү чарасын уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка күшүлүрга тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урыны буенча башкарыла.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациисе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

4.2. Планлы тикшерү чарапары²

4.2.1. Планлы контроль чарапар контроль орган (алга таба - еллық чарапар планы) формалаштыра торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле

чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын үткөрү планы нигезендө уздырыла.

4.2.2. Куркынычның аерым категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткөрү төрлөре, вакыт-вакыт зыян (зыян) китерү куркынычы белән билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы тикшерү чараларын үткәрергә мөмкин: ¹²

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- кучмә тикшерү.

Аеруча хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата тикшерү уза: инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү үткәрелә.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, кучмә тикшерү үткәрелә.

4.2.4. Контроль объектларына карата житди хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер мәртәбә.

Уртача һәм уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер мәртәбә.

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм кучмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендө уздырыла.¹²

4.3.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү турындағы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү (күзәтчелек) чараларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

4.3.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

4.4. Документар тикшерү

4.4.1. Документар тикшерү астында контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара анлана, аның предметы-контрольдә тотылуучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындағы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм каарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.4.2. Контроль орган карамагындағы документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындағы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәkle башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп жиберергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткөрү срокы ун эш көннән алтын алмый. Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафынан контрольдә тотучы затка таләплөрне, таләптә күрсәтелгөн документларны контроль органга тапшырганчы, документтар тикшеру барышында карау өчен кирәкле документларны тикшеру органына жибәрергө;;

2) контрольдә тотучы затка контроль органы мәгълүматын жибәргөннөн соң чор:

тапшырылган документлардагы белешмәлөрнен, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәлөрнен туры килмәве турында һәм таләплөр күрсәтелгөн аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документтар тикшеру барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар таләп итү;
- 2) язма аңлатма алу;
- 3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткәру барышында инспектор контрольдә тотыла торған затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәлөренең, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнен үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләплөрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергө (жибәрергө) хокуклы.

Контрольләнә торған зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгөн срокта теркәлә торған документларны Контроль органына жибәрә йә утенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, тикшерелә торған зат тиешле документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәплөрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документтар тикшеру уздыру вакытына контроль чаралар үткәру өчен кирәк булган мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафынан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгөн затлар инспекторга тикшеру тәмамланганчы ике ⁵ эш көненнән дә соңға калмыйча ирекле формада язмача аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хәзмәткәрләре, контрольдә тотучы затлар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмача аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгөн затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дөрес язулары турында билге ясыйлар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган күшүү буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафынан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотыла торған затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындағы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерүү контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе урнашкан урыны буенча башкарыла.

4.4.9. Акт контрольлек итүче затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документтар тикшерү тәмамланғаннан соң биш⁵ эш көненнән дә соңға калмыйча жибәрелә.

4.4.10. Планнан тыш документтар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

4.5. Күчмә тикшерү

4.5.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланған структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.5.2. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылығын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылуучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылуучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) һәм башка төр контроль чаралар кысаларында каралган кирәклे контроль гамәлләренең мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль орган күчмә тикшерүне үткәру турында контрольдә тотыла торган затка күчмә тикшерүне үткәру турында карап күчермәсен контроль астындағы затка күчмә тикшерүне үткәру турында карап күчермәсен жибәрү юлы белән хәбәр итә.

4.5.5. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольлек итүче затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, күчмә тикшерү үткәру турындағы карапның күчермәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындағы хисап номерын хәбәр итә.

4.5.6. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты ун эш көненнән дә артый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срокы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артық була алмый.

4.5.7. Күчмә тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) Сораштыру;
- 3) документлар таләп итү;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) экспертиза.

4.5.8. Карапу контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның видеоязманы мәжбүри кулланып вәкиле катнашында инспектор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленән һәм шундай мәгълүматка ия башка затлардан алу өчен төзелә торган контроль гамәл аңлашила.

Сораштыру нәтижәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дөреслеген раслаучы сораштырылуучы зат тарафыннан, шулай ук алышнан белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында имзала.

4.5.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тикшерү,

сораштыру үткөргендә, инспектор мәжбүри таләплөрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнен башка алымнарын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләплөрне бозуның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләплөрне бозу очракларының һәркайсының икедән дә ким булмаган рәсеме белән башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләплөрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләплөрнен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Контрольдә тотучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны тапшыру, экспертиза үткөрү әлеге Нигезләмәнен 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланғаннан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чарапарыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнен икенче пункты абзасында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткөрү контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контроль астындагы зат эшчәнлегенең факттагы булмавына бәйле рәвештә йә урынга чыгып тикшерүне үткөрүнен мәмкин булмавына яисә тәмамлануга китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә мәмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәплөрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткөрүнен мәмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федеरаль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чарапар уздыру мәмкинлеге булмавы турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткөрүнен күрсәтелгән чоры қысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланғанчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр қылышыра хокуклы.

4.5.14. Индивидуаль эшкуар, контрольдә тотыла торган затлар булган граждан контроль органга түбәндәге очракларда контроль чарапар уздырганда булу мәмкинлеге булмау турында мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибенә) буенча килү зарурлыгы;
- 3) контроль чарапар уздырганда булу мәмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чарапарын Россия Федерациясе Жинаяты-процессуаль кодексы нигезендә сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат көргәндә контроль чарапар үткөрү тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданинның әлеге мәрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) йә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольле затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга, биналарга каршылыксыз көрүен тәэммин итәргә тиеш.

Эшчөнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештеру объектында (территориядә) инспекция визитын үткәрү сргы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;

г) контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яисә контроль объектының булу (эшчөнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны теркәү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чарапарын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлеметә аша уздыру рәхсәт ителә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 1 өлешенең 3-5 пунктларына һәм 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейдлы карау житештеру объектын биләүне, файдалануны яисә аның белән идарә итүне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы теләсә кайсы затларга карата уздырыла.

Рейдлы карау чорында бер контрольдә тотылган зат белән хезмәттәшлек итү сргы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге⁶:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.6.6. Житештеру объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карапда күрсәтелгән житештеру объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэммин итәргә тиеш.

4.6.7 Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыланган очракта, инспектор рейд тикшерүе үткәрелгән урында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган һәр контролльдә тотыла торган затка карата контроль чара актын төзи.

4.6.8 Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырыла ала, моңа 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә аны үткәрү очраклары керми.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнен 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнен 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту (куркынычсызылыш мониторингы)

4.7.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызылыш мониторингы) үтәлешен күзәткәндә контроль органда булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәү қысаларында контрольлек итүче затлар тарафыннан, шулай ук «Интернет» чөлтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматлар турында мәгълүматларны жыю, анализлый., шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнен автоматик режимында эшләүче техник чарапарын кулланып алынган белешмәләр дә бар.

4.7.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызылыш мониторинглауның) үтәлешен күзәту барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян

(зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы факты ачыкланса, мәжбүри таләплөрне бозу турында, мәжбүри таләплөрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләплөрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге каарлар кабул итепергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (кузэтчелек) чарасын үткәру турында каар;
- 2) кисәтүне игълан итү турында каар.

4.8 Күчмә тикшерү

4.8.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләплөрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә аширу), гражданың эшчәнлеген гамәлгә аширу урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелегә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелегә мөмкин.

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткәру срокы, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.8.4 Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктynyң 1 һәм 2 пунктчаларында каарлган каарлар кабул ителә алмый.

4.9. Контроль орган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул итә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациисе законнарында каарлган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләплөрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, тәзелмәләрне, корылмаларны, биналарны, җайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) туу турында һәм гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү һәм аны булдырмау ысуллары турында судка мөрәҗәгать итүгө кадәр Россия Федерациисе законнарында каарлган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр тикшерү чарасын үткәргендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданнар, оешмаларның эшчәнлеге, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен турыдан-туры куркынычы яки мондый зыян (зыян) китергән дип билгеләнә;.

2) мәжбүри таләплөрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләплөрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булғаннарны булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә;

3) тиешле хокук бозулар барышында ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә жаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәжбүри таләплөрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне кааррага.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән каарны контролъдә торучы зат тарафыннан үтәу срокы узганнын соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге каарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документтар тикшерү юлы белән бәяли.⁷

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән каарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында карапланган контроль чараны үткәрү йомгаклары буенча Контроль орган каарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында карапланган каарны кабат контролъдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

**Ямбакты____(муниципаль берәмлек исеме)
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1
нче күшымта**

**Ямбакты авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар
Ямбакты(муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты исеме) исемлеге**

1. Гәләветдинов Илшат Әхәт улы-башлык
2. Шәйхетдикова Рәмзия Фоат кызы-.Сәркәтибе

Ямбакты (муниципаль беремлек исеме)
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 2
нче күшымта

**Ямбакты авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында хәвеф-хәтәр
категорияләренә контроль объектларын керту критерийлары²**

п/п	Ямбакты(муниципаль беремлек исеме) территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында хәвеф-хәтәр категорияләренә контроль объектлары	Куркыныч категориясе.
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңы өч ел дәвамында законлы көченә көргөн, юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген юридик затка, аның вазыйфаи затларына яисә шәхси эшкуарга административ жәза билгеләү турындагы карап куркынычы категориясенә керту турында карап кабул ителгән датага, аның вазыйфаи затларына яисә индивидуаль эшкуарга Ямбакты (муниципаль беремлекнәң тулы исеме) кагыйдәләре таләпләрен бозуга бәйле административ хокук бозу кылган өчен, 2011 елның 25 октябрендәге 42 номерлы карапы белән расланган Ямбакты (муниципаль беремлекнәң вәкиллекле органының исеме муниципаль беремлек уставы нигезендә курсәтелә) административ жәза билгеләү куркынычы янаган датага килгәндә (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре).	Шактый куркыныч.
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңы өч ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген төзекләндерү кагыйдәләрен үтәмәү факты буенча бирелгән карап белән билгеләнгән срокта үтәлмәгән риск категориясенә керту турында Карап кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртача куркыныч
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, юридик зат яки шәхси эшкуар эшчәнлеген төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәгән өчен ачыкланган хокук бозулар факты буенча планлы яки планнан тыш тикшерү уздыру йомгаклары буенча бирелгән курсәтмә категориясенә керту турында карап кабул ителгән датага соңы биш ел дәвамында булган очракта.	Уртача куркынычын.
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар, төзекләндерү өлкәсендә юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген әлеге критерийларның 1, 2 һәм 3 пунктларында курсәтләнгән шартлар булмаганда, хәвеф-хәтәр категорияләренә керту критерийлары булмаганда.	Түбән куркыныч

Ямбактыавыл жирлегенең
2021 елның 23 ноябрендәге
45 номерлы каары белән
расланды

Ямбакты авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Индикаторның исеме
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районнының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.
Тикшерү органының ачыкланган мәжбүри таләпләрне бетерү турындағы курсәтмәсен билгеләнгән срокта үтәү
Контроль органга дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, гражданнардан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китеүнен мәжбүри таләпләрен һәм риск фактларын бозу турында хәбәр итә ала торган мәгълүмат керү.
Федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында, законнарда һәм Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен үтәмлелекне тәэммин иту максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукий актларында билгеләнгән социаль, инженерлық һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм курсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтәмлелеген тәэммин итүгә карата мәжбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклау.

Ямбакты авыл жирлегенең
2021 елның 23 ноябрендеге
45_ номерлы карары белән
расланды

**Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре,
Ямбакты Ямбакты авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр**

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

Мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән тәртип бозулар өлеше-70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чарапарын уздыру планын үтәү өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чарапар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чарапарның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 0%.

Нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чарапар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чарапары кабул ителмәгән - 5%.

Тикшерү органы материаллары буенча административ җәза билгеләү турында чыгарылган суд карапарының өлеше-95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Ямбакты(муниципаль берәмлек исеме) территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чарапар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чарапар саны;

контроль чара актына карата алынган каршылыklар саны;

мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.